

torek 3. maja 2022

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0129

Volitve poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 3. maja 2022 o predlogu uredbe Sveta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, razveljavitvi Sklepa Sveta (76/787/ESPJ, EGS, Euratom) in Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega navedenemu sklepu (2020/2220(INL) – 2022/0902(APP))

(2022/C 465/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju deklaracije z dne 9. maja 1950, v kateri je bila predlagana ustanovitev Evropske skupnosti za premog in jeklo kot prvi korak v zvezo Evrope,
- ob upoštevanju Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami (akt o volitvah), priloženega sklepu Sveta (76/787/ESPJ/EGS/Euratom) z dne 20. septembra 1976, ki je bil spremenjen s Sklepom Sveta 2002/772/ES, Euratom z dne 25. junija in dne 23. septembra 2002 ⁽¹⁾ in s Sklepom Sveta (EU, Euratom) 2018/994 z dne 13. julija 2018 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Pogodb in zlasti členov 2, 3, 9, 10, 14 in 17(7) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členov 8, 20, 22, 223 (1) in 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ter člena 2 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
- ob upoštevanju Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 93/109/ES z dne 6. decembra 1993 o podrobnih ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o volilnem postopku Evropskega parlamenta, zlasti resolucije z dne 15. julija 1998 o osnutku volilnega postopka, ki bi vseboval skupna načela za izvolitev poslancev Evropskega parlamenta ⁽⁴⁾, z dne 22. novembra 2012 o volitvah v Evropski parlament leta 2014 ⁽⁵⁾, z dne 4. julija 2013 o izboljšavi praktičnih dogovorov za izvedbo evropskih volitev leta 2014 ⁽⁶⁾ in z dne 11. novembra 2015 o reformi volilne zakonodaje Evropske unije ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL L 283, 21.10.2002, str. 1.⁽²⁾ UL L 178, 16.7.2018, str. 1.⁽³⁾ UL L 329, 30.12.1993, str. 34.⁽⁴⁾ UL C 292, 21.9.1998, str. 66.⁽⁵⁾ UL C 419, 16.12.2015, str. 185.⁽⁶⁾ UL C 75, 26.2.2016, str. 109.⁽⁷⁾ UL C 366, 27.10.2017, str. 7.

torek 3. maja 2022

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 13. marca 2013 ⁽⁸⁾ in z dne 7. februarja 2018 ⁽⁹⁾ o sestavi Evropskega parlamenta,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2020 o analizi evropskih volitev ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij ⁽¹¹⁾, zlasti členov 13, 21 in 31,
 - ob upoštevanju Okvirnega sporazuma z dne 20. oktobra 2010 o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo,
 - ob upoštevanju informativnega poročila Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o pravicah invalidov do udeležbe na volitvah v Evropski parlament, sprejetega na plenarnem zasedanju 20. marca 2019 ⁽¹²⁾, in dodatnega mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 2. decembra 2020 ⁽¹³⁾ o dejanskem uresničevanju pravice invalidov do udeležbe na volitvah v Evropski parlament,
 - ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki jo je EU ratificirala leta 2010 in so jo ratificirale vse države članice, ter njenega 29. člena o sodelovanju v političnem in javnem življenju,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2021 z naslovom Unija enakosti: strategija o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030 (COM(2021)0101),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. decembra 2020 o akcijskem načrtu za evropsko demokracijo (COM(2020)0790),
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (Listina), zlasti členov 11, 21, 23 in 39,
 - ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, zlasti načela 1,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, zlasti 25. člena,
 - ob upoštevanju dela Medparlamentarne unije na področju enakosti spolov, zlasti njenega akcijskega načrta za parlamente, ki upoštevajo različnost spolov,
 - ob upoštevanju govora Ursule von der Leyen o stanju v Uniji, ki je napovedala, da bo leto 2022 leto mladih,
 - ob upoštevanju predloga Komisije o evropskem letu mladih 2022,
 - ob upoštevanju členov 46 in 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9-0083/2022),
- A. ker Evropski parlament od leta 1976, ko je akt o volitvah prvič utrl pot za volitve predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, nenehno zahteva reformo volilne zakonodaje EU in si prizadeva za bolj pristen, enoten in evropski volilni postopek;
- B. ker se je z Lizbonsko pogodbo omogočil korak naprej, saj se je potrdila pravica Evropskega parlamenta, da pripravi predlog o aktu o volitvah in svoji sestavi;
- C. ker so druge pomembne spremembe v Lizbonski pogodbi zadevale zlasti besedilo člena 14 PEU, ki določa, da Parlament sestavljajo predstavniki državljanov Unije in ne narodov držav članic, ter sklicevanje na vlogo Parlamenta pri izvolitvi predsednika Komisije, ki bi moral biti izvoljen ob upoštevanju rezultatov volitev v Evropski parlament;

⁽⁸⁾ UL C 36, 29.1.2016, str. 56.

⁽⁹⁾ UL C 463, 21.12.2018, str. 83.

⁽¹⁰⁾ UL C 425, 20.10.2021, str. 98.

⁽¹¹⁾ UL L 317, 4.11.2014, str. 1.

⁽¹²⁾ <https://www.eesc.europa.eu/sl/our-work/opinions-information-reports/information-reports/real-right-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-information-report>

⁽¹³⁾ <https://www.eesc.europa.eu/sl/our-work/opinions-information-reports/opinions/need-guarantee-real-rights-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-additional-opinion>

torek 3. maja 2022

- D. ker je bil postopek za volitve leta 2014 precedens za vlogo Parlamenta pri izbiri predsednika komisije; ker ta postopek ni mogel postati del splošne reforme evropske volilne zakonodaje, kar je prispevalo k političnim okoliščinam, v katerih se presenetljivo ni uporabilo načelo vodilnega kandidata po evropskih volitvah leta 2019; ker bi bilo treba vodilnemu kandidatu, katerega evropski politični subjekt je dobil skupno največ sedežev, najprej dati nalogo, da oblikuje koalicijsko večino v novoizvoljenem Parlamentu, kar zadeva imenovanje kandidata za predsednika Komisije, in če potrebne večine, ne bi mogel doseči, bi bilo treba nalogo dodeliti naslednjemu vodilnemu kandidatu; ker Parlament pričakuje, da se bo predsednik Evropskega sveta posvetoval z omenjenimi voditelji evropskih političnih subjektov in parlamentarnih skupin, da bi bil obveščen o postopku imenovanja, in meni, da bi se ta proces lahko formaliziral s političnim sporazumom med evropskimi političnimi subjekti in medinstitucionalnim sporazumom med Parlamentom in Evropskim svetom;
- E. ker nekatere skupne določbe v veljavnem evropskem aktu o volitvah nakazujejo potrebne izboljšave, vključno s tistimi, ki predvidevajo izvolitev kandidatov s proporcionalno zastopanostjo z uporabo sistema list ali enega prenosljivega glasu, svobodo ustanavljanja volilnih okrožij na nacionalni ravni, uvedbo najvišjega volilnega praga 5 % v nacionalnih volilnih okrožjih, s čimer bi zagotovili, da bo Parlament lahko deloval, in prepoved dvojnega mandata poslancev Evropskega parlamenta v nacionalnem in Evropskem parlamentu;
- F. ker evropske volitve kljub nekaterim korakom v smeri določitve skupnih standardov volilnih postopkov za Evropski parlament še vedno v glavnem ureja nacionalno pravo, zato so potrebne dodatne izboljšave za vzpostavitev resnično enotnega postopka za evropske volitve;
- G. ker je bila udeležba na evropskih volitvah leta 2019 najvišja med vsemi volitvami v Evropski parlament v zadnjih 20 letih; ker se v stopnji udeležbe skrivajo velike razlike med državami članicami; ker je večja volilna udeležba dober pokazatelj, da se državljani Unije, zlasti mlajše generacije, vse bolj zanimajo za razvoj evropskega povezovanja, kar kažejo tudi rezultati posebne raziskave Eurobarometer z dne 9. marca 2021; ker ta stopnja še vedno pomeni, da se je volitev udeležila le polovica državljanov Unije; ker večje zanimanje za evropske volitve kaže, da državljani Unije zahtevajo hitro ukrepanje Unije na področju podnebnih sprememb, gospodarskega okrevanja, varstva človekovih pravic in pravne države, migracij in vloge Evropske unije v mednarodnih odnosih; ker je treba vlagati v komunikacijske projekte, da bi povečali zanimanje državljanov za evropska vprašanja ter vlogo evropskih političnih strank in fundacij v zvezi s tem;
- H. ker je mogoče volilno udeležbo še povečati, če se okrepi povezava in odgovornost med volivci in kandidati ter spodbudi vseunijska razsežnost;
- I. ker se z delujočim volilnim sistemom gradi zaupanje in podpora med prebivalstvom ter povečuje samozavest državljanov Unije, da lahko z glasovanjem na volitvah demokratično spremenijo družbo;
- J. ker države članice Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2018/994 z dne 13. julija 2018 še niso potrdile, kar pa ne preprečuje potrebnih sprememb volilnih sistemov Unije;
- K. ker lahko vse večji politični zagon v Evropi omogoči, da se v volilne postopke končno vključijo elementi in določbe, ki bodo poudarjali evropsko razsežnost volitev;
- L. ker bi moral ustrezen pristop k reformi evropske volilne zakonodaje temeljiti na spoštovanju načel subsidiarnosti in sorazmernosti ter uvedbi skupnih minimalnih standardov;
- M. ker naj bi bil namen reforme volilnega postopka Evropskega parlamenta izboljšanje demokratične in nadnacionalne javne razprave in razsežnosti evropskih volitev in demokratične legitimnosti sprejemanja odločitev v Uniji, okrepitev državljanstva Unije, izboljšanje delovanja Evropskega parlamenta in vodenja Unije, zagotavljanje, da bo lahko Evropski

torek 3. maja 2022

parlament deloval bolj legitimno in zakonodajno, tako da se mu dodeli dejanska pravica do pobude, poostreitev načel volilne enakosti in enakih možnosti, zlasti žensk in moških, izboljšanje učinkovitosti sistema za izvedbo evropskih volitev ter približanje poslancev Evropskega parlamenta njihovim volivcem, zlasti najmlajšim;

- N. ker je v priporočilu št. 16 evropskega državlanskega foruma 2 o evropski demokraciji/vrednotah, pravicah, pravni državi in varnosti Konference o prihodnosti Evrope navedeno, naj se sprejme volilna zakonodaja za Evropski parlament, s katero bi uskladili volilne pogoje (najnižja starost za udeležbo na volitvah, datum volitev, zahteve za volilna okrožja, kandidate, politične stranke in njihovo financiranje) in da imajo evropski državljani pravico voliti za različne stranke na ravni Evropske unije, ki jih sestavljajo kandidati iz več držav članic, ter da bi lahko državljani v ustreznem prehodnem obdobju še vedno glasovali za nacionalne in nadnacionalne stranke;
- O. ker se v poročilu o zamislih mladih, ki je bilo objavljeno po evropski prireditvi za mlade z dne 22. in 23. oktobra 2021, predlaga uporaba nadnacionalnih list, na katerih bi volivci prejeli seznam nacionalnih kandidatov in dodaten seznam kandidatov iz vseh držav članic; ker se v navedenem poročilu podpira tudi izvrševanje postopka vodilnih kandidatov;
- P. ker je v tretjem vmesnem poročilu večjezične digitalne platforme Konference o prihodnosti Evrope navedeno, da je oblikovanje nadnacionalnih volilnih list na ravni EU eden od najpogostejše obravnavanih predlogov in zamisel, ki uživa široko podporo;
- Q. ker so politične skupine EPP, S&D in Renew v vmesnem političnem dogovoru o prednostnih nalogah za Evropejce, ki so ga 17. januarja 2022 potrdili voditelji teh skupin, pozvale, naj se za naslednje volitve vzpostavi postopek vodilnih kandidatov v povezavi z nadnacionalnimi listami z zadostnim številom sedežev;
- R. ker je treba pri manjšinah, ki so v Evropskem parlamentu premalo zastopane, upoštevati načeli sorazmernosti in enakih možnosti; ker je približno 20 od 705 poslancev navedlo, da pripadajo manjšini (tj. 2,8 %) ⁽¹⁴⁾; ker Beneška komisija priznava vlogo zagotovljenih rezerviranih sedežev za pripadnike narodnih manjšin, nižjih volilnih pragov v proporcionalnih volilnih sistemih za stranke, ki zastopajo narodne manjšine, ali določitve volilnih okrožij, da se poveča udeležba manjšin v postopku odločanja ⁽¹⁵⁾;
- S. ker je možnost o oblikovanju enotnega volilnega postopka na podlagi neposrednih splošnih volitev že od leta 1957 zapisana v Pogodbah;
- T. ker bi z uskladitvijo postopka za volitve v Evropski parlament v vseh državah članicah spodbudili pravico vseh državljanov Unije, da enakopravno sodelujejo v demokratičnem življenju Unije, okrepi pa bi tudi politično razsežnost evropskega povezovanja;
- U. ker evropske politične stranke prispevajo k oblikovanju evropske politične zavesti in bi zato morale prevzeti večjo vlogo v kampanjah za volitve v Evropski parlament, saj bi se tako povečala njihova prepoznavnost in bi se pokazalo, kako glasovanje za določeno nacionalno stranko vpliva na velikost evropske politične skupine v Evropskem parlamentu in imenovanje predsednika Komisije;
- V. ker so združenja volivcev ali volilnih subjektov, ki niso člani evropske politične stranke, vabljeni k sodelovanju v kampanjah za volitve v Evropski parlament, da bi povečali udeležbo državljanov v volilnem postopku;

⁽¹⁴⁾ Na podlagi podatkov medskupine Evropskega parlamenta za tradicionalne manjšine, narodne skupnosti in jezike.

⁽¹⁵⁾ Zbirka mnenj in poročil Beneške komisije o volilnih sistemih in narodnih manjšinah CDL-PI(2019)004, zlasti poročilo o volilni zakonodaji in narodnih manjšinah CDL-INF (2000).

torek 3. maja 2022

- W. ker se postopek v zvezi z imenovanjem kandidatov za volitve v Evropski parlament med posameznimi državami članicami in med strankami bistveno razlikuje, zlasti z vidika preglednosti, demokratičnih standardov in standardov enakosti spolov; ker so odprti, pregledni in demokratični postopki za izbor kandidatov, pri katerih se upošteva enakost spolov, ključni za zaupanje v politični sistem;
- X. ker se roki za dokončanje volilnih list pred evropskimi volitvami med državami članicami zelo razlikujejo, na primer od 17 do 83 dni; ker zaradi tega nimajo vsi kandidati in volivci v Uniji na voljo enako časa za kampanjo oziroma za razmislek o tem, komu bodo namenili svoj glas;
- Y. ker se roki za dokončno oblikovanje volilnih imenikov pred evropskimi volitvami v posameznih državah članicah zelo razlikujejo, kar lahko oteži ali celo onemogoči izmenjavo informacij med državami članicami o volivcih (za preprečevanje dvojnega glasovanja);
- Z. ker bi z vzpostavitvijo vseunjskega volilnega okrožja, v katerem bi bili nosilci volilnih list kandidati političnih družin za mandat predsednika Komisije, močno okrepili evropsko demokracijo in zagotovili dodatno legitimnost izvolitve predsednika Komisije in njegovo odgovornost; ker bi to lahko prispevalo k oblikovanju evropskega političnega prostora in bi volitve v Evropski parlament resnično temeljile na evropskih vprašanjih in ne na vprašanjih, ki so v izključnem nacionalnem interesu;
- AA. ker so se voditelji držav in vlad na neformalnem srečanju 23. februarja 2018 odločili, da bodo še naprej razmišljali o vprašanju nadnacionalnih list za volitve leta 2024 in tudi nadaljevali tehnično, pravno in politično delo o tem vprašanju;
- AB. ker nekatere države članice svojim državljanom ne omogočajo, da glasujejo iz tujine, in ker se v tistih državah, ki to omogočajo, okoliščine, ko te pravice ni mogoče uveljavljati, zelo razlikujejo; ker bi z zagotavljanjem pravice do udeležbe na volitvah za vse državljane Unije pripomogli k volilni enakosti; ker morajo države članice bolje uskladiti svoje upravne sisteme, da volivci ne bi volili v dveh različnih državah članicah;
- AC. ker veliko invalidov želi voliti na voliščih; ker v 12 državah članicah nacionalni predpisi ne dovoljujejo prehoda z volišča, dodeljenega na podlagi prebivališča, na drugega, ki je primernejši glede na invalidnost volivca; ker 29. člen Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov izrecno določa, da se države pogodbenice zavezujejo, da invalidom enako kot drugim zagotavljajo, da učinkovito in polno sodelujejo v političnem in javnem življenju; ker bi bilo treba odpraviti vse ovire za invalide, da volijo in kandidirajo na volitvah, zlasti pravne ovire za odrasle invalide, ki so bili razglašeni za poslovno nesposobne, s čimer bi zagotovili dostopnost v celotnem volilnem postopku, vključno z zagotavljanjem dodatnih sistemov udeležbe za uveljavljanje volilne pravice, zlasti z glasovanjem po pošti;
- AD. ker bi bilo treba na ravni Unije ustanoviti volilni organ, ki bo deloval neodvisno in skrbel za pravilno izvajanje evropske volilne zakonodaje ter povezoval posamezne kontaktne organe iz držav članic, saj bi se s tem omogočil dostop do informacij v zvezi s predpisi, ki urejajo evropske volitve, racionaliziranje volilnega postopka, upravljanje skupnega volilnega okrožja in krepitev evropskega značaja teh volitev;
- AE. ker lahko glasovanje po pošti omogoči večjo volilno udeležbo ter učinkovitejšo izvedbo evropskih volitev, volitve pa bi lahko bile zaradi teh oblik glasovanja za volivce privlačnejše, vendar je treba pri tem zagotoviti čim višje standarde varstva podatkov in glasovanje na voliščih še vedno ohraniti kot normo; ker lahko države članice v skladu s svojo tradicijo zagotovijo dopolnilna orodja za glasovanje, kot so glasovanje prek pooblaščenca, elektronsko ali spletno glasovanje; ker so številni nacionalni organi za varstvo digitalnih svoboščin izrazili zadržke glede spletnega glasovanja; ker spletno glasovanje povzroča vse večje težave v zvezi s temeljnimi načeli volilnih postopkov (tajnost glasovanja, osebna in svobodna narava glasovanja, iskrenost volilnih postopkov, učinkovito spremljanje glasovanja in naknadni nadzor s strani volilnega sodnika); ker je mogoče te težave premagati s skupnim regulativnim okvirom in postopkom, v katerem so zagotovljeni najvišji standardi varstva podatkov, integriteta volitev, preglednost, zanesljivost in tajnost glasovanja;

torek 3. maja 2022

AF. ker člen 7(1) Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami z dne 20. septembra 1976 določa, da je funkcija poslanca Evropskega parlamenta nezdružljiva s funkcijo komisarja;

1. predlaga reformo volilnega postopka, da bi konkretno oblikovali evropsko javno sfero, in sicer s predlogi skupnih minimalnih standardov in zakonodajnih sprememb pred evropskimi volitvami leta 2024;

2. meni, da je bistveno izboljšati preglednost in demokratično odgovornost Parlamenta s povečanjem evropske razsežnosti volitev, in sicer s preoblikovanjem evropskih volitev v enotne evropske volitve, zlasti z vzpostavitvijo vseunjskega volilnega okrožja, ne pa z zbiranjem glasov na 27 ločenih nacionalnih volitvah, kot se danes organizirajo evropske volitve;

3. meni, da bi morali imeti evropske politične stranke, združenja volivcev in drugi evropski volilni subjekti bolj osrednjo vlogo v postopku evropskih volitev in bi morali postati jasno prepoznavni za volivce ter bi jim bilo treba zagotoviti ustrezno podporo in financiranje, da bodo lahko izpolnjevali svojo vlogo;

4. želi spomniti, da imamo zaradi različnih volilnih kultur vrsto različnih volilnih sistemov in različnih volilnih pravic v Uniji; meni, da lahko skupni minimalni demokratični standardi v evropski volilni zakonodaji spodbudijo resnično javno evropsko razpravo in zagotovijo enakost državljanov Unije, tudi kar zadeva: pravico voliti, pravico do registracije stranke, združenja volivcev ali drugih volilnih subjektov ter pravico do kandidiranja na volitvah; dostop do glasovnic; uvrščanje kandidatov na listo, vključno z enakostjo spolov; dostopnost glasovanja za vse državljane, zlasti za invalide; dogajanje na dan volitev;

5. poziva k vzpostavitvi skupnega okvira z referenčnimi merili in minimalnimi standardi za pravila o volitvah po vsej Uniji ter predlaga osredotočenje na tesno usklajevanje z nacionalnimi ukrepi za izvajanje glavnih predlogov Parlamenta;

6. poziva institucije Unije, naj upoštevajo prednostne naloge, ki so jih državljani Unije opredelili v okviru Konference o prihodnosti Evrope;

7. opozarja na vlogo Komisije kot posrednice v institucionalnih pogovorih med Evropskim parlamentom in Svetom o reformi evropskega volilnega zakona; meni, da je treba začeti konstruktiven dialog s Komisijo, da bi med drugim ocenili in uporabili rezultate evropske mreže za volilno sodelovanje, ki je bila ustanovljena leta 2019;

8. poudarja povezave med predlaganimi ukrepi za pregled akta o volitvah ter Poslovnikom Evropskega parlamenta, Uredbo (EU, Euratom) št. 1141/2014 in akcijskim načrtom Evropske komisije za demokracijo iz decembra 2020, zlasti o elementih, kot so:

— kako volitve urejajo predvsem pravila, ki se uporabljajo le v določeni jurisdikciji ali ki morda niso bila oblikovana ob upoštevanju spletnega prostora brez meja;

— potrebno tesnejše sodelovanje med regulativnimi organi držav članic;

— preglednost pri političnem oglaševanju in komuniciranju, kar bi se moralo odražati tudi v določbah volilnega zakona;

9. meni, da je enakost spolov ključni element za izboljšanje zastopanosti na volitvah; pozdravlja splošno izboljšanje enakosti spolov na zadnjih volitvah, vendar poudarja, da so med državami članicami velike razlike, saj nekatere v Parlament niso izvolile ene same ženske; poziva k uvedbi ukrepov, ki bodo zagotovili enake možnosti za ženske in moške, ne da bi pri tem kršili pravice nebinarnih oseb, in sicer z uporabo list, na katerih se imena kandidatov in kandidatke izmenjujejo, ali kvot.

10. obžaluje, da večina narodnih in jezikovnih manjšin običajno ni zastopana v Evropskem parlamentu; v zvezi s tem opozarja na dejansko oviro, ki jo volilni prag predstavlja za stranke, ki zastopajo manjšinske skupnosti in kandidirajo v posameznih nacionalnih volilnih okrožjih ali v velikih, gosto poseljenih volilnih okrožjih; zato meni, da bi morala evropska volilna zakonodaja omogočati izjeme od nacionalnih pragov za subjekte, ki zastopajo priznane narodne in jezikovne manjšine;

torek 3. maja 2022

11. meni, da morajo evropske in nacionalne politične stranke in združenja volivcev ter drugi evropski volilni subjekti sprejeti demokratične, ozaveščene in pregledne postopke za izbiro kandidatov za Evropski parlament, vključno z vodilnim kandidatom, pri čemer je treba zagotoviti neposredno udeležbo posameznih državljanov, ki so člani stranke, med drugim tudi z izvolitvijo delegatov; meni, da bi morale takšno demokratično izbiro spremljati potrebne informacije o sposobnostih in uspešnosti potencialnih kandidatov;

12. meni, da bi bilo treba vsem evropskim volivcem omogočiti, da glasujejo za prednostnega kandidata za predsednika Komisije, in da bi morali imeti vodilni kandidati možnost kandidiranja v vseh državah članicah na vseunijskih listah na podlagi imenovanja evropske politične stranke, evropskega združenja volivcev ali koalicije evropskih strank in predlaganja skupnega volilnega programa;

13. poziva evropske politične stranke, evropska združenja volivcev in evropske volilne subjekte, naj svoje kandidate za položaj predsednika Komisije imenujejo vsaj 12 tednov pred dnevom volitev; meni, da bi bilo treba določiti zavezujoče demokratične postopke in preglednost pri izbiri; pričakuje, da bodo kandidati uvrščeni na prvo mesto ustrezne liste vseunijskega volilnega okrožja;

14. poziva, naj se z medijskimi kampanjami ter na glasovnicah in v vsem volilnem gradivu poveča prepoznavnost evropskih političnih strank, evropskih združenj volivcev in drugih evropskih volilnih subjektov; poziva, da bi nacionalne stranke in združenja volivcev med volilno kampanjo razglasile svojo pripadnost evropski politični stranki ali drugemu evropskemu volilnemu subjektu in ustreznemu vodilnemu kandidatu, kadar je to mogoče;

15. ugotavlja, da bi usklajena medijska strategija na evropski ravni za zagotavljanje poročanja o evropskih volitvah in njihovega spremljanja pripomogla k povečanju zanimanja državljanov zanje;

16. pričakuje, da se bodo voditelji evropskih političnih strank in parlamentarnih skupin dogovorili o skupni izjavi za Evropski svet na podlagi izida evropskih volitev in večine v novoizvoljenem parlamentu v zvezi z imenovanjem kandidata za predsednika Komisije; pričakuje, da se bo predsednik Evropskega sveta posvetoval z omenjenimi voditelji evropskih političnih subjektov in parlamentarnih skupin, da bo obveščen o postopku imenovanja; meni, da bi ta postopek vodilnih kandidatov lahko formalizirali s političnim dogovorom med evropskimi političnimi subjekti in z medinstitucionalnim sporazumom med Parlamentom in Evropskim svetom;

17. predlaga, naj se vzpostavi praksa, da zainteresirane parlamentarne skupine sklenejo „zakonodajni sporazum“, da se omogoči politična nadgradnja evropskih volitev in zagotovi večina v Parlamentu pred imenovanjem Komisije;

18. meni, da bi se lahko z uvedbo vseunijskega volilnega okrožja, iz katerega bi bilo izvoljenih 28 poslancev Evropskega parlamenta, ne da bi to vplivalo na število izvoljenih predstavnikov Evropskega parlamenta iz posamezne države članice, in v katerem bi liste vodili kandidati vsake politične družine za mesto predsednika Komisije, povečala demokratična in nadnacionalna razsežnost evropskih volitev; meni, da je cilj vzpostavitve vseunijskega volilnega okrožja uresničljiv le, če se zagotovita enakost spolov in geografsko ravnesje, tako da se zjamči, da manjše države članice ne bodo v slabšem položaju v primerjavi z večjimi; v zvezi s tem predlaga uvedbo zavezujoče geografske zastopanosti na listah za vseunijsko volilno okrožje in spodbuja evropske politične stranke, evropska združenja volivcev in druge evropske volilne subjekte, naj na vseunjske liste imenujejo kandidate iz vseh držav članic;

19. poudarja, da je ustanovitev vseunijskega volilnega okrožja, iz katerega so poslanci izvoljeni na podlagi nadnacionalnih list, združljiva s Pogodbama, zlasti s členom 14(2) PEU; meni, da podpora enotni evropski volilni zakonodaji z vseunijskimi listami in zavezujočim sistemom vodilnih kandidatov pridobiva politični zagon;

20. meni, da so vseunjske liste vzvod, ki ga je mogoče uporabiti za reprezentativnost in oblikovanje resničnih in učinkovitih evropskih političnih strank in združenj volivcev;

21. predlaga vključitev skupnih določb o odhodkih, povezanih z evropsko volilno kampanjo, za vsak subjekt, ki lahko predloži listo kandidatov za poslance Evropskega parlamenta v vseunijskem volilnem okrožju Unije; poziva k tesnemu usklajevanju s prihodnjim pregledom Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014 o tej zadevi;

torek 3. maja 2022

22. meni, da se lahko finančna sredstva, ki jih evropske politične stranke in drugi evropski volilni subjekti prejmejo iz splošnega proračuna Evropske unije ali iz katerega koli drugega vira, porabijo za financiranje kampanj, ki jih evropski volilni subjekti v vseunijskem volilnem okrožju izvajajo med volitvami v Evropski parlament, na katerih sodelujejo sami ali njihovi člani; meni, da morajo financiranje in omejevanje stroškov volitev v nacionalnih volilnih okrožjih urejati države članice s svojimi nacionalnimi predpisi;

23. želi spomniti, da je najnižja starost za kandidiranje v 27 državah članicah med 18 in 25 let, najnižja starost za glasovanje pa od 16 do 18 let; poziva k uvedbi enotne, usklajene starosti za pasivno oziroma aktivno volilno pravico v vseh državah članicah ter jim priporoča, naj za volilno pravico uvedejo najnižjo starost 16 let, brez poseganja v veljavne ustavne rede, ki določajo najnižjo starost za volilno pravico 18 ali 17 let; meni, da bi podelitev volilne pravice osebam, starim 16 let, odražala sedanje pravice in dolžnosti, ki jih evropska mladina že ima v nekaterih državah članicah;

24. predlaga, naj se uvede možnost začasne zamenjave poslancev na porodniškem, očetovskem, starševskem in dolgem bolniškem dopustu;

25. meni, da sta preglednost volilnega procesa in dostop do zanesljivih informacij nujna za povečanje evropske politične zavesti in zagotovitev dovolj visoke volilne udeležbe, ki bi pomenila dejansko pridobitev mandata od volivcev; poudarja, da bi bilo treba državljane Unije dovolj zgodaj, tj. 12 tednov pred volitvami v Evropski parlament, obvestiti o kandidatih za evropske volitve in pripadnosti nacionalnih političnih strank ali volilnih združenj evropski politični stranki ali evropskemu političnemu združenju;

26. predlaga sprejetje ukrepov in uvedbo zaščitnih ukrepov, da bi preprečili tuje vmešavanje v volilni proces;

27. poudarja, da se roki za dokončanje volilnega imenika pred evropskimi volitvami med državami članicami zelo razlikujejo; predlaga uvedbo evropskega volilnega imenika in določitev skupnega standarda za sestavo in dokončanje nacionalnega volilnega imenika najpozneje štirinajst tednov pred dnevom volitev, da bi bile informacije o volivcih natančnejše in da bi bila izmenjava med državami članicami enostavnejša, pa tudi da bi se olajšalo preprečevanje dvojnega glasovanja, tako da bi se zagotovilo, da se za dvojno glasovanje, ne glede na to, ali je posledica upravne napake ali kršitve volilne zakonodaje, predvidijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni na nacionalni ravni, države članice pa naj sprejmejo popravne ukrepe;

28. predlaga ustanovitev evropskega volilnega organa, ki bi bil pristojen za usklajevanje informacij o evropskih volitvah, spremljanje izvajanja skupnih standardov evropske volilne zakonodaje ter reševanje sporov glede teh standardov, upravljanje evropskega volilnega imenika, razglasanje volilnih rezultatov in nadzor nad izmenjavo informacij o glasovanju državljanov Unije zunaj njihove matične države; meni, da bi tak organ lahko olajšal učinkovito izmenjavo informacij med nacionalnimi organi, zlasti izmenjavo najboljših praks; predlaga, da bi bilo vodenje registra volilnih list vseunijskega volilnega okrožja ena od ključnih nalog evropskega volilnega organa; poziva proračunske organe, naj zagotovijo, da bo imel evropski volilni organ dovolj sredstev za izpolnjevanje svojih nalog;

29. predlaga, da se opredelijo skupni minimalni standardi za enotne zahteve za oblikovanje volilnih seznamov;

30. meni, da je treba olajšati udeležbo na evropskih volitvah in zagotoviti, da lahko vsi, ki imajo volilno pravico, vključno z državljani Unije, ki živijo zunaj matične države, tistimi, ki nimajo stalnega prebivališča, tistimi, ki živijo v zaprtih bivalnih okoljih, brezdomci in zaporniki, uveljavljajo to pravico; poziva države članice, naj vsem državljanom, tudi invalidom, zagotovijo enak dostop do informacij in glasovanja ter jim na primer dovolijo najem prilagojenih prostorov, kadar javne strukture niso prilagojene;

31. poziva države članice, naj uvedejo ukrepe za čim večjo dostopnost volitev za invalide, ki med drugim po potrebi zajemajo informacije o volitvah in registracijo, volišča, volilne kabine in naprave ter glasovnice; priporoča, da se uvedejo ustrezne ureditve, prilagojene nacionalnim volilnim postopkom, da bi olajšale glasovanje invalidov, kot so možnost izbire volišča, zaprta volišča na ključnih lokacijah ter uporaba podpornih tehnologij, formatov in tehnik, kot so Braillova pisava, veliki tisk, avdioinformacije, tipni naglasi, lahko berljive informacije in sporazumevanje z znakovnim jezikom; poziva države članice, naj invalidom po potrebi in na njihovo zahtevo omogočijo, da jim pri glasovanju pomaga oseba, ki jo sami izberejo;

torek 3. maja 2022

32. poziva države članice, naj uvedejo skupne zahteve, na podlagi katerih bi se vsem državljanom Unije, ki prebivajo ali delajo v tretji državi, priznala pravica do glasovanja na volitvah v Evropski parlament;
33. meni, da je treba uvesti glasovanje po pošti za volivce, ki na dan volitev ne morejo oditi na volišče, kar bi povečalo učinkovitost in privlačnost evropskih volitev za volivce v posebnih ali izjemnih okoliščinah; poziva države članice, naj preučijo možnost uvedbe dopolnilnih orodij, kot so vnaprejšnje fizično glasovanje in glasovanje prek pooblaščenca ter elektronsko in spletno glasovanje, v skladu s svojimi nacionalnimi tradicijami, pri čemer naj upoštevajo priporočila Sveta Evrope na teh področjih in ustrezne zaščitne ukrepe za zagotovitev zanesljivosti, integritete, tajnosti glasovanja, dostopnosti za invalide, preglednosti pri oblikovanju in uporabi elektronskih in internetnih sistemov, možnosti ročnega ali elektronskega ponovnega štetja, ne da bi pri tem ogrozili tajnost glasovanja in varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavnim pravom Unije;
34. meni, da bi določitev skupnega evropskega dneva volitev pripomogla k bolj usklajenim, vseevropskim volitvam, in torej predlaga, da se 9. maj določi za dan evropskih volitev, ne glede na to, kateri dan v tednu je, z možnostjo, da ta dan postane državni praznik; meni, da bi bilo treba prve uradne napovedi volilnih izidov v vseh državah članicah razglasiti sočasno, in sicer na dan volitev ob 21.00 po srednjeevropskem času;
35. meni, da je treba zagotoviti, da se po vsakih volitvah pripravi poročilo o izvajanju, da se oceni potek evropskih volitev in po potrebi predlagajo izboljšave;
36. predlaga reformo Pogodb, da bi zagotovili združljivost funkcije evropskega komisarja in funkcije poslanca Evropskega parlamenta v obdobju med sestavo Parlamenta in izvolitvijo Komisije;
37. poziva k spremembi Pogodb, zlasti člena 223 PDEU, tako da se bo o določbah, potrebnih za volitve poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, namesto s soglasjem in nacionalnimi ratifikacijami odločalo s kvalificirano večino v Svetu;
38. sprejme priloženi predlog in ga predloži Svetu;
39. naroči svoji predsednici, naj to zakonodajno resolucijo in priložen predlog posreduje Evropskemu svetu, Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-

torek 3. maja 2022

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

Predlog

UREDBE SVETA

o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, razveljavitvi Sklepa Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom in Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega navedenemu sklepu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 223(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropskega parlamenta,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Akt o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: akt o volitvah), priložen Sklepu Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom ⁽²⁾, je začel veljati 1. julija 1978 in bil naknadno spremenjen s Sklepom 2002/772/ES, Euratom ⁽³⁾ in Sklepom Sveta (EU, Euratom) 2018/994 ⁽⁴⁾.
- (2) V skladu s členom 223(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določbe, potrebne za volitve poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, soglasno sprejme Svet v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom in po odobritvi Evropskega parlamenta na predlog Evropskega parlamenta.
- (3) Člen 8 PDEU uvaja vključevanje načela enakosti spolov, v skladu s katerim bi si morala Unija v vseh svojih dejavnostih prizadevati odpraviti neenakosti in spodbujati enakost spolov.
- (4) Z Lizbonsko pogodbo Evropskemu parlamentu ni bila podeljena le pristojnost za dajanje pobud v zvezi z določbami o volitvah poslancev, temveč se je spremenila tudi narava mandata poslancev Evropskega parlamenta, ki so zdaj neposredni predstavniki državljanov Unije. To predstavlja temeljne spremembe, ki bi se morale odražati v posodobljeni evropski volilni zakonodaji z vključitvijo novih elementov, katerih cilj je okrepiti demokratično legitimnost in natančneje odražati širino vloge in pristojnosti Evropskega parlamenta.
- (5) Kljub določbam akta o volitvah se volitve v Evropski parlament v veliki meri organizirajo v skladu z nacionalnimi pravili, ki se med državami članicami močno razlikujejo, zaradi česar obstaja vrsta različnih volilnih sistemov. Volitve v Evropski parlament potekajo na različne dni, glasuje pa se za nacionalne stranke z nacionalnimi kandidati na podlagi nacionalnih programov. Približevanje teh različnih volilnih sistemov s sprejetjem enotnejšega evropskega zakona o volitvah, ki bi temeljil na jasnih skupnih načelih in pravilih, bi zagotovilo enakost za vse državljane Unije in okrepilo evropski javni prostor.

⁽¹⁾ UL L 278, 8.10.1976, str. 5.

⁽²⁾ Sklep Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom z dne 20. septembra 1976 (UL L 278, 8.10.1976, str. 1).

⁽³⁾ Sklep Sveta 2002/772/ES, Euratom z dne 25. junija in 23. septembra 2002 o spremembah Akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega Sklepu 76/787/ESPJ, EGS, Euratom (UL L 283, 21.10.2002, str. 1).

⁽⁴⁾ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2018/994 z dne 13. julija 2018 o spremembi Akta o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, ki je priložen Sklepu 76/787/ESPJ, EGS, Euratom z dne 20. septembra 1976 (UL L 178, 16.7.2018, str. 1), ki ne velja.

torek 3. maja 2022

- (6) Volilni pragi so del političnega sistema v številnih državah članicah in prispevajo k razvoju stabilne vladne in opozicijske dinamike v parlamentih. Da bi zaščitili pošteno politično tekmo, ti pragi ne bi smeli presežati 5 %.
- (7) Volilni pragi ne bi smeli vplivati na možnosti priznanih narodnih in jezikovnih manjšin, da sodelujejo v političnem življenju Unije in so zastopane v Evropskem parlamentu. Priznane narodne ali jezikovne manjšine bi morale biti upravičene do izjem od vseh pragov, določenih na nacionalni ravni. Izjeme od nacionalnih pragov bi se morale uporabljati tudi za politične stranke ali združenja volivcev, ki kandidirajo na evropskih volitvah v četrtini držav članic in ki v svoje glasovnice vključijo imena in logotipe evropskih subjektov, s katerimi so povezani.
- (8) V skladu s členom 17(7) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) kandidata za predsednika Komisije predlaga Evropski svet ob upoštevanju evropskih volitev, nato pa ga izvoli Evropski parlament. Da bi to pravico ustrezno izrazili, bi bilo treba oblikovati evropski javni prostor, v katerem bodo lahko vsi evropski volivci navedli svoje prednostne kandidate za predsednika Komisije. Zato morajo imeti vodilni kandidati, ki jih imenujejo evropske politične stranke, evropska združenja volivcev ali drugi evropski volilni subjekti, možnost, da zastopajo skupni volilni program v vseh državah članicah. Da bi pred imenovanjem Komisije zagotovili večino v Parlamentu, bi morale zainteresirane parlamentarne skupine vzpostaviti prakso sklepanja „zakonodajnih sporazumov“, ki zagotavljajo politično ukrepanje po evropskih volitvah. Po postopku, ki bi ga bilo treba formalizirati na podlagi političnega sporazuma med evropskimi političnimi subjekti, bi bilo treba vodilnemu kandidatu, katerega evropski politični subjekt je dobil skupno največ sedežev, najprej dati nalogo, da oblikuje koalicijsko večino v novoizvoljenem Parlamentu, kar zadeva imenovanje kandidata za predsednika Komisije. Če večine, potrebne za koalicijo, ni mogoče doseči, bi bilo treba nalogo dodeliti naslednjemu vodilnemu kandidatu. Predsednik Evropskega sveta bi se moral posvetovati z navedenimi voditelji evropskih političnih subjektov in parlamentarnih skupin, da bi bil obveščen o postopku imenovanja. Postopek vodilnih kandidatov bi se lahko formaliziral s političnim dogovorom med evropskimi političnimi subjekti in z medinstitucionalnim sporazumom med Parlamentom in Evropskim svetom.
- (9) Poleg nacionalnih volilnih okrožij bi bilo treba ustvariti vseunijsko volilno okrožje, v katerem bi bili nosilci list kandidati za predsednika Komisije iz vsake politične družine, da bi okrepili demokratično in vseevropsko razsežnost evropskih volitev. Za to vseunijsko volilno okrožje bi morala veljati podrobna in jasna pravila, ki bi zagotavljala, da bi bil seznam kandidatov skladen z načelom enakosti spolov ter geografsko sorazmernostjo in reprezentativno, zlasti pa, da bi se v celoti upoštevali interesi malih in srednje velikih držav članic.
- (10) Evropske politične stranke, evropska združenja volivcev in drugi evropski volilni subjekti imajo ključno vlogo pri spodbujanju resnično evropske politične razprave. V skladu s členom 10(4) PEU politične stranke na evropski ravni prispevajo k oblikovanju evropske politične zavesti in izražanju volje državljanov Unije. Zato bi morale imeti evropske politične stranke, evropska združenja volivcev in drugi evropski volilni subjekti pomembnejšo vlogo v procesu evropskih volitev. Omogočiti bi jim torej morali, da polno sodelujejo v evropskih volilnih kampanjah in predlagajo vseunijske liste, tako da jih bodo volivci poznali in jih bodo bolje prepoznali na glasovnicah ter v kampanjskem gradivu in publikacijah.
- (11) Pogoji za izbiro kandidatov in vlaganje kandidatur bi morali biti razumni, pravični, demokratični, sorazmerni in skladni z načeli iz kodeksa dobre prakse v volilnih zadevah Evropske komisije Sveta Evrope za demokracijo skozi pravo (Beneška komisija). Komisija se je v akcijskem načrtu za evropsko demokracijo ⁽⁵⁾ tudi zavezala, da bo spodbujala dostop do demokratične udeležbe, kar pomeni vključevanje in enakost v demokratični udeležbi ter uravnoteženo zastopanost spolov v politiki in pri odločanju. Komisija je v strategiji za enakost spolov za obdobje 2020–2025 ⁽⁶⁾ navedla, da so enake možnosti pri udeležbi bistvene za predstavnisko demokracijo na vseh ravneh. Enakost spolov ter demokratični in pregledni postopki ter informirane odločitve pri izbiri kandidatov za volitve

⁽⁵⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu za evropsko demokracijo (COM(2020)0790).

⁽⁶⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152).

torek 3. maja 2022

v Evropski parlament, tudi vodilnega kandidata, so ključni elementi za zagotavljanje enakih pogojev za vse evropske volilne subjekte ter za večjo reprezentativnost in demokratičnost. Zavoljo enakosti bi morala ta načela veljati za vse liste kandidatov na volitvah v Evropski parlament v nacionalnih volilnih okrožjih in v vseunijskem volilnem okrožju.

- (12) Preglednost volilnega procesa ter pravočasen dostop do zanesljivih informacij o volivcih in kandidatih sta pomembna za zagotovitev zanesljivosti volilnega procesa, povečanje evropske politične zavesti in zagotovitev visoke volilne udeležbe. Pomembno je olajšati izmenjavo informacij med državami članicami o volivcih, da bi preprečili dvojno glasovanje. Poleg tega bi morali biti državljani Unije dovolj zgodaj pred volitvami obveščeni o kandidatih, ki kandidirajo na volitvah v Evropski parlament, in po potrebi o povezanosti nacionalnih političnih strank z evropsko politično stranko. Zato je treba vzpostaviti evropski volilni imenik in obvezne roke za pripravo volilnega imenika na evropski in nacionalni ravni ter list kandidatov.
- (13) Evropski volilni organ, ki opravlja neodvisen mandat in ga sestavljajo člani s potrebnim strokovnim znanjem in izkušnjami, je bistven za upravljanje vseunijskega volilnega okrožja. Njegove ključne naloge bi morale vključevati spremljanje izvajanja te uredbe in reševanje sporov v zvezi s skupnimi standardi evropske volilne zakonodaje, vodenje evropskega volilnega imenika, razglasitev volilnih rezultatov ter zagotavljanje učinkovite izmenjave informacij in zgledov dobre prakse med nacionalnimi organi.
- (14) Da bi evropskim volilnim subjektom zagotovili dovolj sredstev za posredovanje sporočil in političnih programov državljanom Unije, bi bilo treba za volilno kampanjo v vseunijskem volilnem okrožju nameniti ustrezna finančna sredstva.
- (15) Da bi spodbudili udeležbo volivcev na volitvah v Evropski parlament, bi morale države članice ponuditi možnost glasovanja po pošti, morda pa tudi možnost predčasnega fizičnega glasovanja in glasovanja prek pooblaščenca. Države članice bi lahko ob upoštevanju priporočil Sveta v zvezi s tem in da bi v celoti izkoristile možnosti, ki jih ponuja tehnološki razvoj, dovolile tudi elektronsko in spletno glasovanje, pri čemer bi morale zagotoviti dostopnost elektronskih in internetnih sistemov, zanesljivost rezultatov z možnostjo ponovnega štetja, tajnost glasovanja, varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavnim pravom Unije ter popolnoma pregledno zasnovo in uporabo elektronskih in internetnih sistemov, pa tudi dostopnost za invalide in vse državljane.
- (16) Državljan Unije imajo pravico do sodelovanja v demokratičnem življenju, zlasti kot volivci ali kandidati na volitvah v Evropski parlament. Vsem državljanom, tudi invalidom, bi bilo treba na enaki podlagi zagotoviti tudi aktivno in pasivno volilno pravico ter dostop do informacij in glasovanja. Države članice bi morale sprejeti potrebne ukrepe, da bodo lahko vsi državljani Unije uveljavljali volilno pravico na volitvah v Evropski parlament, tudi tisti, ki prebivajo ali delajo v državah zunaj Unije, ki nimajo stalnega prebivališča, brezdomci, tisti, ki prestajajo zaporno kazen v Uniji, ali tisti, ki živijo v zaprtih bivalnih okoljih, kot so bolnišnice, psihiatrične ustanove in druge zdravstvene ustanove, domovi za ostarele ali nastanitvene ustanove za invalide. Države članice bi morale zlasti uvesti ustrezne ukrepe, da bodo lahko ljudje, ki živijo v zaprtih bivalnih okoljih, uveljavljali svojo volilno pravico. Pri zagotavljanju dostopa do informacij, volilnega gradiva in možnosti glasovanja bi bilo treba upoštevati posebne potrebe invalidov.
- (17) Najnižja starost za uveljavljanje aktivne in pasivne volilne pravice se med 27 državami članicami razlikuje, in sicer je od 16 do 18 let. Po vsej Uniji bi bilo treba uvesti enotno usklajeno najnižjo starost, ko lahko oseba voli ali kandidira na volitvah, da bi zagotovili enakost in preprečili diskriminacijo pri dostopu do teh najbolj temeljnih državljanskih in političnih pravic. Brez poseganja v veljavne ustavne rede, ki določajo najnižjo starost za glasovanje pri starosti 18 ali 17 let, bi morala biti najnižja starost za glasovanje 16 let. Najnižja starost za kandidiranje bi morala biti 18 let. Vsi invalidi bi morali ne glede na svojo pravno in poslovno sposobnost enako kot drugi uživati politične pravice.

torek 3. maja 2022

- (18) Roki za vložitev list kandidatov za volitve v Evropski parlament in pripravo volilnih imenikov se med državami članicami zelo razlikujejo. Da bi imeli kandidati in volivci po vsej Uniji na voljo enako časa za kampanjo ali razmislek ter da bi se olajšala izmenjava informacij med državami članicami o volivcih, bi morali biti po vsej Uniji enaki roki za vložitev list kandidatov in pripravo volilnih imenikov.
- (19) Da bodo evropske politične stranke, evropska združenja volivcev in drugi evropski volilni subjekti dovolj prepoznavni, potrebujemo jasna in pregledna pravila o kampanjah in uradnem volilnem gradivu. Ta pravila bi morala evropskim političnim strankam, evropskim združenjem volivcev in drugim evropskim volilnim subjektom omogočiti, da uporabijo katero koli obliko javnega sporočanja in gradivo za volilno kampanjo. Prav tako bi jim morala omogočiti, da povsod v javnem sporočanju, gradivu za volilno kampanjo in uradnem volilnem gradivu, kot so glasovnice, navedejo svojo pripadnost. Države članice bi morale zagotoviti, da bodo evropske politične stranke, evropska združenja volivcev in drugi evropski volilni subjekti deležni enake obravnave in možnosti, kar zadeva volilno kampanjo, vezano na vseunijsko volilno okrožje.
- (20) V aktu o volitvah iz leta 1976 je bilo določeno skupno volilno obdobje, kar je državam članicam omogočilo, da določijo točen datum in čas volitev v tem obdobju. Za resnično vseevropske volitve je treba določiti skupni evropski dan volitev. Volitve v Evropski parlament bi morale biti 9. maja ob dnevu Evrope, ki obeležuje obletnico Schumanove deklaracije z dne 9. maja 1950. Rezultate volitev bi moral razglasiti Evropski volilni organ, objaviti pa bi jih bilo treba v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (21) V primeru, da poslanec Evropskega parlamenta, izvoljen v nacionalnih volilnih okrožjih, odstopi, umre ali se mu odvzame mandat, je treba sedež, ki se pri tem sprosti, zapolniti v skladu z nacionalno zakonodajo. Proste sedeže poslancev Evropskega parlamenta, izvoljenih v vseunijskih volilnih okrožjih, zapolni naslednji kandidat na ustrezni listi. Omogočiti bi bilo treba tudi začasno nadomeščanje poslancev Evropskega parlamenta v primeru porodneškega, očetovskega in starševskega dopusta ter v primeru hude bolezni.
- (22) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s tehničnimi zahtevami, vključno z obliko in podatki, ki jih je treba zagotoviti, za pripravo evropskega volilnega imenika. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾.
- (23) Ker cilja te uredbe, in sicer oblikovanja določb, potrebnih za volitve poslancev Evropskega parlamenta s splošnim in neposrednim glasovanjem po enotnem volilnem postopku v vseunijskem volilnem okrožju in v skladu z načeli, ki so skupna vsem državam članicam, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja določbe, potrebne za volitve poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami v skladu z enotnim volilnim postopkom, kar zadeva vseunijsko volilno okrožje iz člena 15, in načeli, ki so skupna vsem državam članicam.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

torek 3. maja 2022

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „politična stranka“ pomeni združenje državljanov, ki uresničuje politične cilje in ki je priznано ali ustanovljeno v skladu s pravnim redom vsaj ene države članice v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, in vključuje tista, ki nameravajo oblikovati evropsko koalicijo nacionalnih političnih strank in/ali nacionalnih združenj volivcev, da bi predložila listo kandidatov za vseunijsko volilno okrožje in vodilo kampanjo zanj;
- (2) „združenje volivcev“ pomeni združenje državljanov, ki uresničuje politične cilje in ni ustanovljeno kot politična stranka, temveč je registrirano kot združenje volivcev v skladu z veljavnimi nacionalnimi določbami, vključno s tistimi, ki nameravajo oblikovati evropsko koalicijo nacionalnih političnih strank in/ali združenj volivcev ali se ji pridružiti, da bi predložila listo kandidatov za vseunijsko volilno okrožje in vodilo kampanjo zanj;
- (3) „evropska koalicija nacionalnih političnih strank in/ali združenj volivcev“ pomeni volilno zvezo nacionalnih političnih strank in/ali združenj volivcev, ki je registrirana v najmanj četrtini držav članic, po potrebi zaokroženo navzgor na najbližje celo število, ki predlaga listo kandidatov za vseunijsko volilno okrožje in vodi kampanjo zanj;
- (4) „evropska politična stranka“ pomeni politično zvezo nacionalnih političnih strank, ki zasleduje politične cilje in je registrirana pri Organu za evropske politične stranke in evropske politične fundacije v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 1141/2014 (za namen predložitve kandidature v vseunijske volilnem okrožju in vodenje kampanje);
- (5) „evropsko združenje volivcev“ pomeni nadnacionalno združenje državljanov, ki je registrirano v vsaj četrtini držav članic in predstavlja vsaj 0,02 % volilnih upravičencev v zadevnih državah članicah ter uresničuje politične cilje, vendar ni ustanovljeno kot evropska politična stranka, ter je priznано za namen predložitve kandidature v vseunijskem volilnem okrožju in vodenje kampanje;
- (6) „evropska volilna koalicija“ pomeni volilno zvezo dveh ali več evropskih političnih strank in/ali evropskih združenj volivcev, ki predstavi listo kandidatov in vodi kampanjo v vseunijskem volilnem okrožju in ki se ji lahko pridružijo nacionalne politične stranke in/ali nacionalna združenja volivcev, če niso povezani z evropsko politično stranko;
- (7) „politična zveza“ pomeni organizirano sodelovanje med političnimi strankami in/ali državljani v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 1141/2014;
- (8) „evropski volilni subjekt“ pomeni evropsko koalicijo nacionalnih političnih strank in/ali združenj volivcev, evropsko politično stranko, evropsko združenje volivcev, evropsko volilno koalicijo ali politično zvezo;
- (9) „vseunijska lista“ pomeni listo kandidatov, ki jo evropski volilni subjekt predstavi v vseunijskem volilnem okrožju.

Člen 3

Nacionalne določbe

Ta uredba ureja volilni postopek za izvolitev poslancev Evropskega parlamenta. Zadeve, ki jih ta uredba ne ureja, urejajo nacionalne določbe v posameznih državah članicah.

Navedene nacionalne določbe ne vplivajo na proporcionalno naravo volilnega sistema.

Vsekakor morajo zagotavljati spoštovanje demokratičnih standardov, ki vodijo do demokratičnih in sorazmernih zahtev za registracijo politične stranke ali združenja volivcev ter za predložitev seznama kandidatov za nacionalna volilna okrožja in vseunijsko volilno okrožje.

⁽⁸⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij (UL L 317, 4.11.2014, str. 1).

torek 3. maja 2022

Člen 4

Pravica voliti

1. Vsak državljan Unije, ki je dopolnil 16 let, vključno z invalidi, ne glede na njihovo pravno in poslovno sposobnost, ima pravico voliti na volitvah v Evropski parlament, brez poseganja v veljavne ustavne rede, ki določajo najnižjo starost za volilno pravico 18 ali 17 let.
2. Vsak državljan Unije, ki ima pravico voliti, na volitvah poslancev Evropskega parlamenta v nacionalnih volilnih okrožjih ali vseunijskem volilnem okrožju glasuje samo enkrat.
3. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za zagotovitev, da se za dvojno glasovanje na volitvah v Evropski parlament uporabijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni.

Člen 5

Pravica kandidirati

1. Vsak državljan Unije, ki je starejši od 18 let, ima pravico kandidirati na volitvah v Evropski parlament v nacionalnem ali vseunijskem volilnem okrožju ali v obeh.
2. Državljan Unije, ki je upravičen do kandidiranja, ne sme kandidirati v več kot eni nacionalnem volilnem okrožju niti biti na več kot eni volilni listi za nacionalno volilno okrožje ali na več kot eni vseunijski listi pri volitvah v Evropski parlament.

Člen 6

Uveljavljanje pravice voliti

1. Države članice zagotovijo, da lahko vsi državljani Unije, vključno s tistimi, ki živijo ali delajo v tretji državi, tistimi brez stalnega prebivališča, tistimi, ki živijo v zaprtih bivalnih okoljih, brezdomci ali tistimi, ki prestajajo zaporno kazen v Uniji, uveljavljajo svojo pravico do glasovanja na volitvah v Evropski parlament.
2. Kar zadeva državljane, ki prestajajo zaporno kazen v Uniji, odstavek 1 ne posega v nacionalno pravo ali sodne odločbe, izdane v skladu z nacionalnim pravom.

Člen 7

Dostopnost

1. Države članice zagotovijo, da imajo vsi državljani, tudi invalidi, enak dostop do ustreznega gradiva, možnosti glasovanja in volišč.
2. Države članice na podlagi svojih nacionalnih volilnih sistemov vzpostavijo ustrezne ureditve, da bi invalidom olajšale neodvisno in tajno uveljavljanje volilne pravice.
3. Države članice zagotovijo, da invalidom na njihovo zahtevo pri glasovanju pomaga oseba, ki jo sami izberejo.

Člen 8

Glasovanje po pošti

1. Države članice na volitvah v Evropski parlament zagotovijo glasovanje po pošti, tudi za državljane, ki živijo v tretji državi, in sprejmejo ukrepe, ki zagotavljajo, da je glasovanje po pošti dostopno zlasti invalidom. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo zanesljivost in tajnost glasovanja ter varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavnim pravom Unije.
2. Države članice lahko zagotovijo dodatne možnosti glasovanja z vnaprejšnjim fizičnim glasovanjem, glasovanjem prek pooblaščenca in glasovanjem prek elektronskih in internetnih sistemov.

V primeru elektronskega ali internetnega glasovanja ali glasovanja prek zastopnika sprejmejo vse potrebne ukrepe, da pri zasnovi in uporabi elektronskih in internetnih sistemov zagotovijo zanesljivost, integriteto in tajnost glasovanja, možnost ročnega ali elektronskega ponovnega štetja glasov ter varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavnim pravom Unije.

torek 3. maja 2022

Člen 9

Priprava nacionalnih volilnih imenikov in evropskega volilnega imenika

1. Za namene odkrivanja in preprečevanja dvojnega glasovanja na volitvah v Evropski parlament je rok za pripravo volilnega imenika v vsaki državi članici najpozneje štirinajst tednov pred dnevom volitev iz člena 19(1). Napake v volilnem imeniku se lahko popravijo do dneva volitev.
2. Pristojni nacionalni organi Evropskemu volilnemu organu zagotovijo vse potrebne podatke v skladu s členom 18 za pripravo evropskega volilnega imenika. Merila za vpis v nacionalni volilni imenik urejajo nacionalni predpisi.
3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi tehnične zahteve, vključno z obliko in podatki, ki jih je treba zagotoviti za pripravo evropskega volilnega imenika za namene izvajanja odstavka 2 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 29.

Člen 10

Načela izbire kandidatov

1. Vse politične stranke, združenja volivcev, volilne zveze in evropski volilni subjekti, ki sodelujejo na volitvah v Evropski parlament, pri izbiri kandidatov za volitve v Evropski parlament spoštujejo demokratične postopke, preglednost in enakost spolov, in sicer z ukrepi, katerih cilj je zagotoviti, da imajo vsi upravičenci enake možnosti za izvolitev in da sestava Evropskega parlamenta odraža raznolikost Evropske unije. Enakost spolov se doseže glede na volilne sisteme držav članic in v vsakem primeru v vseunijskem volilnem okrožju z uporabo list, na katerih se kandidati in kandidatke izmenjujejo, ali kvot, ne da bi pri tem posegali v pravice nebinarnih oseb.
2. Član politične stranke, združenja volivcev ali evropskega volilnega subjekta lahko pri pristojnem nacionalnem organu ali Evropskem volilnem organu vloži utemeljeno pritožbo zaradi nespoštovanja demokratičnih postopkov, preglednosti in meril enakosti spolov iz tega člena.

Člen 11

Vlaganje list kandidatov

1. Rok za vložitev list kandidatov za volitve v Evropski parlament je dvanajst tednov pred dnevom volitev iz člena 19(1).
2. Evropski volilni subjekti najpozneje 12 tednov pred dnevom volitev Evropskemu volilnemu organu predložijo dokument, iz katerega je razvidno, da vsi kandidati soglašajo z vključitvijo na vseunijsko listo. Ta dokument vsebuje polna imena kandidatov in številko njihove osebne izkaznice ali potnega lista. Podpišejo ga kandidati, na njem pa sta navedena datum in kraj podpisa.

Člen 12

Volilni sistem

1. Voli se na splošnih neposrednih volitvah, ki so enakopravne, svobodne in tajne. Vsak volivec ima dva glasova, enega za izvolitev poslancev Evropskega parlamenta v nacionalnih volilnih okrožjih in enega za izvolitev poslancev Evropskega parlamenta v vseunijskem volilnem okrožju.
2. Poslanci Evropskega parlamenta so izvoljeni kot predstavniki državljanov Unije na podlagi proporcionalne zastopanosti, in sicer v nacionalnih volilnih okrožjih in v vseunijskem okrožju.
3. Poslanci Evropskega parlamenta so v nacionalnih volilnih okrožjih izvoljeni po nacionalnem sistemu proporcionalne zastopanosti, ki ga običajno uporabljajo države članice.
4. V vseunijskem volilnem okrožju se poslanci Evropskega parlamenta izvolijo po sistemu zaprtih list.

torek 3. maja 2022

Člen 13

Volilni prag

1. Države članice lahko določijo najnižji prag za dodelitev poslanskih mest. Na ravni države ta prag ne sme presegati 5 % veljavnih oddanih glasov.
2. Za nacionalne volilna okrožja, ki imajo več kot 60 sedežev, se določi prag, ki ni nižji od 3,5 % veljavnih glasov, oddanih v zadevnem volilnem okrožju.
3. Praga iz odstavkov 1 in 2 ne posegata v izjeme, ki jih nacionalno pravo določa za politične stranke ali združenja volivcev, ki zastopajo priznane nacionalne ali jezikovne manjšine.
4. Izjema, kar zadeva nacionalni prag iz odstavka 2, se dovoli za politične stranke ali združenja volivcev, ki so registrirani v četrtini držav članic in ki po vsej Uniji pridobijo vsaj milijon glasov ter ki na svojo nacionalno glasovnico vključijo enotno ime in logotip evropskega volilnega subjekta, s katerim so povezane, ki se po potrebi prilagodita glede na jezik zadevnih držav članic.
5. Minimalni prag za dodelitev sedežev v vseunijskem volilnem okrožju iz člena 15 ni določen.

Člen 14

Nacionalna volilna okrožja

Vsaka država članica lahko v skladu s svojimi posebnimi nacionalnimi okoliščinami in brez poseganja v člen 15 določi posamezna volilna okrožja za volitve v Evropski parlament ali na drugačen način razdeli svoje volilno območje, ne da bi pri tem vplivala na proporcionalno naravo volilnega sistema na splošno.

Države članice lahko oblikujejo enoposlanska volilna okrožja, ki zastopajo jezikovne ali etnične manjšine, čezmorske državljane, najbolj oddaljene regije ali čezmorska ozemlja v skladu z nacionalnimi predpisi, ne da bi to vplivalo na proporcionalno naravo volilnega sistema.

Člen 15

Vseunijsko volilno okrožje

1. Iz celotnega ozemlja Evropske unije se oblikuje ena volilno okrožje, v katerem se na prvih volitvah poslancev Evropskega parlamenta po začetku veljavnosti te uredbe izvoli 28 poslancev Evropskega parlamenta.

Za poznejše volitve poslancev Evropskega parlamenta se velikost vseunijskega volilnega okrožja določi s sklepom Evropskega sveta o sestavi Evropskega parlamenta.

2. Volitve v vseunijskem volilnem okrožju ne vplivajo na poslance Evropskega parlamenta, izvoljene v vsaki državi članici.
3. Vsi evropski volilni subjekti iz člena 2 lahko Evropskemu volilnemu organu predložijo vseunijske liste.
4. Vsak evropski volilni subjekt lahko predloži le eno vseunijsko listo. Nacionalne stranke in nacionalna združenja volivcev lahko podprejo samo eno vseunijsko listo.
5. Na glasovnicah z vseunijskimi listami sta ime in logotip ustreznega evropskega volilnega subjekta.

6. Za kandidate, ki živijo v tretji državi, je stalno prebivališče kandidata za namen sestave vseunijske liste njegovo zadnje prebivališče pred odhodom iz Evropske unije. Za državljane Unije, ki so rojeni in prebivajo v tretji državi, je stalno prebivališče za namen priprave vseunijske liste prebivališče v državi članici, katere državljanstvo ima kandidat.

torek 3. maja 2022

7. Vseunijske liste vključujejo toliko kandidatov, kot je mandatov, kar je navedeno v odstavku 1.
8. Evropski volilni subjekti vseunijske liste sestavijo v skladu z načeli iz člena 10(1).
9. Za zagotovitev geografske uravnoteženosti so vseunijske liste razdeljene v oddelke s tremi mesti. Vsako od teh treh mest se zapolni z enim kandidatom iz vsake od treh skupin držav članic, kot je opredeljeno v Prilogi I in ponazorjeno v Prilogi II.
10. Vrstni red kandidatov, ki so prebivalci katere koli države članice v vsaki od treh skupin držav članic iz Priloge I, je različen v vsakem oddelku liste s tremi mesti do mesta na listi, ki ustreza številu, ki je rezultat deljenja skupnega števila vseh sedežev z dve, po potrebi zaokroženega navzgor na naslednje celo število.
11. Skupno število prebivalcev držav članic izračuna Komisija (Eurostat) na podlagi najodobnejših podatkov, ki jih posredujejo države članice, v skladu z metodo iz Uredbe (EU) št. 1260/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾.
12. Dodelitev sedežev vseunijskim listam na podlagi skupnih rezultatov v vseunijskem volilnem okrožju se izvede v skladu z D'Hondtovim sistemom, kot sledi:
 - (a) število glasov, ki so jih prejeli kandidati, je v stolpcu razvrščeno od največjega do najmanjšega;
 - (b) število glasov, dobljenih z vsako kandidaturo, se deli z 1, 2, 3 itd. do števila, ki je enako številu sedežev za volilno okrožje, in tvori preglednico, podobno tisti iz Priloge III. Sedeži se dodelijo kandidatom z najvišjimi deleži v preglednici, pri čemer se upošteva padajoči vrstni red;
 - (c) kadar imata dva različna kandidata enak rezultat na seznamu kvocientov, se bo sedež dodelil listi z največjim skupnim številom glasov. Če imata dva kandidata enako število glasov, se bo prvi neodločen rezultat odločil z žrebom, vsi naslednji pa po načelu izmenjave.
13. Evropske in nacionalne javne radiotelevizijske postaje zagotovijo čas oddajanja, ki je sorazmeren z rezultati prejšnjih volitev v vseunijskem volilnem okrožju, s čimer zagotovijo minimalni čas oddajanja za vsako vseunijsko listo.

Člen 16

Financiranje volilne kampanje evropskih volilnih subjektov

Določbe poglavij IV in V Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014 se smiselno uporabljajo za financiranje volilne kampanje evropskih volilnih subjektov.

Člen 17

Skupne določbe v zvezi z volilnimi kampanjami

1. Volilna kampanja se lahko začne osem tednov pred dnevom volitev.
2. Volilna kampanja obsega zlasti pozivanje volivcev k oddaji glasu na volitvah v Evropski parlament s tiskanim ali digitalnim gradivom in drugimi oblikami javnega komuniciranja, medijskega oglaševanja in javnih prireditev. Gradivo za volilno kampanjo vsebuje logotip in sklic na manifest ali program evropskega volilnega subjekta, s katero je povezana nacionalna stranka.
3. Gradivo za volilno kampanjo je dostopno invalidom.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) št. 1260/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o evropski demografski statistiki (UL L 330, 10.12.2013, str. 39).

torek 3. maja 2022

4. Glasovnice, ki se v nacionalnih volilnih okrožjih uporabljajo na volitvah v Evropski parlament, so enotne, zagotavljajo enako prepoznavnost imen, kratic, simbolov in logotipov, če obstajajo, nacionalnih političnih strank in/ali nacionalnih združenj volivcev ter evropskih volilnih subjektov, če so z njimi povezani, ter vsebujejo seznam imen kandidatov in po potrebi njihovih namestnikov po vrstnem redu, po katerem so navedeni na ustreznih volilnih listah.
5. Glede pošiljanja volilnega gradiva volivcem na volitvah v Evropski parlament veljajo enaka pravila kot za nacionalne, regionalne in lokalne volitve v zadevni državi članici.
6. Države članice zagotovijo, da so evropski volilni subjekti pri volilni kampanji, povezani z vseunijskim volilnim okrožjem, deležni enake obravnave in enakih možnosti kot nacionalne politične stranke in nacionalna združenja volivcev.
7. Države članice uvedejo evropski volilni molk 48 ur pred dnevom volitev. V tem času volivcev ni dovoljeno spraševati o nameri glasovanja.

Člen 18

Kontaktni organi

1. Vsaka država članica imenuje kontaktni organ, ki je odgovoren za izmenjavo podatkov o volivcih, potrebnih za pripravo evropskega volilnega imenika v skladu s členom 9(2), s svojimi sogovorniki v drugih državah članicah in z Evropskim volilnim organom, ustanovljenim v skladu s členom 28.
2. Kontaktni organ iz odstavka 1 začne najpozneje šest tednov pred dnevom volitev, kot je opredeljen v členu 19(1), tem sogovornikom in Evropskemu volilnemu organu v skladu z veljavnim pravom Unije o varstvu osebnih podatkov posredovati podatke, navedene v členih 9 in 10 Direktive Sveta 93/109/ES⁽¹⁰⁾, o državljanih Unije, ki so bili vpisani v nacionalne volilni imenike in evropski volilni imenik ali ki kandidirajo v državi članici, niso pa njeni državljani.

Člen 19

Dan volitev

1. Volitve v Evropski parlament potekajo 9. maja zadnjega leta parlamentarnega obdobja, kot je navedeno v členu 20 (dan volitev).
2. V času, ko so volišča odprta, in pol ure pred odprtjem volišč so vse politične dejavnosti na voliščih ali v njihovi bližini prepovedane, brez poseganja v kakršne koli dejavnosti, organizirane za praznovanje dneva Evrope v državah članicah.
3. Volitve se v vseh državah članicah zaključijo na dan volitev ob 21.00 po lokalnem času. Zaradi časovne razlike lahko volitve v Evropski parlament potekajo 8. maja zadnjega leta parlamentarnega obdobja v čezmorskih državah in ozemljih Unije.
4. Države članice rezultate štetja uradno ali začasno objavijo šele po zaprtju volišč v skladu z odstavkom 3 v državi članici, katere volivci so zadnji volivci.
5. Države članice lahko dan volitev razglasijo za državni praznik.

Člen 20

Določitev in objava rezultatov volitev

1. Rezultate volitev v vseunijskem volilnem okrožju in v nacionalnih volilnih okrožjih v tem vrstnem redu razglasi evropski volilni organ na podlagi informacij, ki jih zagotovijo kontaktni organi.
2. Uradni rezultati volitev se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

⁽¹⁰⁾ Direktiva Sveta 93/109/ES z dne 6. decembra 1993 o podrobnih ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani (UL L 329, 30.12.1993, str. 34).

torek 3. maja 2022

Člen 21

Parlamentarno obdobje in mandat

1. Petletno obdobje, za katerega so izvoljeni poslanci Evropskega parlamenta, se prične z začetkom prve seje po vsakih volitvah (parlamentarno obdobje).
2. Mandat posameznih poslancev Evropskega parlamenta se začne in konča v skladu s parlamentarnim obdobjem (mandat).

Člen 22

Sklic Parlamenta

Poleg obveznosti iz člena 229 Pogodbe o delovanju Evropske unije se Evropski parlament brez predhodnega sklica sestane prvi torek po izteku enega meseca od dneva volitev.

Člen 23

Preverjanje veljavnosti mandatov poslancev

Evropski parlament preveri veljavnost mandatov poslancev Evropskega parlamenta.

V ta namen upošteva rezultate, ki jih uradno priglasiyo države članice in razglasi Evropski volilni organ.

Člen 24

Nezdružljivost funkcij

1. Funkcija poslanca Evropskega parlamenta je nezdružljiva z naslednjimi funkcijami:
 - član vlade države članice,
 - poslanec nacionalnega ali regionalnega parlamenta ali skupščine z zakonodajnimi pristojnostmi,
 - član Evropske komisije,
 - sodnik, generalni pravobranilec ali sodni tajnik na Sodišču Evropske unije,
 - član izvršilnega odbora Evropske centralne banke,
 - član Računskega sodišča,
 - evropski varuh človekovih pravic,
 - član Ekonomsko-socialnega odbora,
 - član Odbora regij,
 - član odborov in drugih teles, ki so na podlagi Pogodbe o delovanju Evropske unije ali Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ustanovljeni za upravljanje sredstev Unije ali za opravljanje stalne in neposredne upravne naloge,
 - član upravnega odbora, sveta direktorjev ali osebja Evropske investicijske banke,
 - aktivni uradnik ali uslužbenec institucij Evropske unije ali z njimi povezanih organov ali Evropske centralne banke.
2. Vsaka država članica lahko sprejme dodatna nacionalna pravila glede nezdružljivosti funkcij s funkcijo poslanca Evropskega parlamenta.
3. Poslanci Evropskega parlamenta, za katere se v parlamentarnem obdobju uporabljata odstavka 1 in 2, se zamenjajo v skladu s členom 27.

torek 3. maja 2022

Člen 25

Zunanje parlamentarne dejavnosti

Poslanci Evropskega parlamenta ob izvolitvi določijo občino in po potrebi regijo v državi članici prebivališča, iz katere bodo opravljali zunanje parlamentarne dejavnosti.

Člen 26

Osebnostno in neodvisno glasovanje

1. Poslanci Evropskega parlamenta glasujejo posamično in osebno. Pri tem niso vezani na nobena navodila in njihov mandat ni vezan.
2. Poslanci Evropskega parlamenta uživajo privilegije in imunitete, ki veljajo zanje na podlagi Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije, priloženega Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, in sicer od trenutka uradne razglasitve njihove izvolitve v Evropski parlament.

Člen 27

Prosti sedeži

1. Sedež se sprostí, kadar mandat poslanca Evropskega parlamenta preneha zaradi njegovega odstopa, smrti ali razrešitve.
2. V primeru smrti, odstopa ali razrešitve poslanca Evropskega parlamenta, izvoljenega v vseunijskem volilnem okrožju, predsednik Evropskega parlamenta o tem nemudoma obvesti Evropski volilni organ.

Prosti sedež zasede naslednji kandidat z liste kandidatov, na kateri je bil prvotno izvoljeni poslanec, ki je umrl, odstopil ali bil razrešen.

3. Vsaka država članica ob upoštevanju drugih določb te uredbe določi ustrezne postopke za zapolnitev sedežev, ki se sprostijo med parlamentarnim obdobjem, za preostanek tega obdobja.
4. Kadar pravo države članice izrecno ureja razrešitev poslanca Evropskega parlamenta, ta mandat preneha v skladu s temi pravnimi določbami. Pristojni nacionalni organi o tem obvestijo Evropski parlament.
5. Kadar se sedež sprostí zaradi odstopa ali smrti, predsednik Evropskega parlamenta o tem takoj obvesti pristojne organe zadevne države članice in Evropski volilni organ.
6. Ko Parlament razglasi sprostitev sedeža poslanca, izvoljenega v vseunijskem volilnem okrožju, predsednik o tem obvesti Evropski volilni organ in ga pozove, naj nemudoma zapolni sedež za preostanek mandata.

Prosti sedež poslanca Evropskega parlamenta, izvoljenega v vseunijskem volilnem okrožju, zapolni naslednji kandidat na ustrezní listi v skladu s prednostnim vrstnim redom.

7. Parlament lahko na zahtevo zadevnega poslanca in s soglasjem zadevne države članice ali Evropskega volilnega organa predlaga začasno zamenjavo zadevnega poslanca v primeru porodniškega, očetovskega ali starševskega dopusta ali dopusta zaradi hude bolezni.

Kadar se sedež začasno sprostí iz katerega koli razloga iz prvega pododstavka, zadevnega poslanca za obdobje šestnajstih tednov začasno zamenja naslednji kandidat z ustreznega seznama, ki se lahko odloči, ali bo prosti sedež zapolnil ali ne. Zavrnitev zapolnitve prostega sedeža ne povzroči izgube položaja na ustreznem seznamu za prihodnja proste sedeže. Obdobje šestnajstih tednov se lahko podaljša.

torek 3. maja 2022

Člen 28

Evropski volilni organ

1. Ustanovi se Evropski volilni organ, katerega naloge so:
 - (a) zagotavljanje pravilnega izvajanja te uredbe ter vodenje in spremljanje volilnega procesa v vseunijskem volilnem okrožju;
 - (b) opredelitev postopka, ki se uporablja za pritožbe v skladu s členom 10(2) v zvezi z vseunijskim volilnim okrožjem;
 - (c) izvrševanje vseh nalog v zvezi z volilnim procesom v vseunijskem volilnem okrožju ter povezovanja s kontaktnimi organi iz člena 18;
 - (d) preverjanje, ali evropski volilni subjekti izpolnjujejo pogoje za predložitev vseunijskih list v skladu s členom 15;
 - (e) vodenje evropskega volilnega imenika iz člena 9;
 - (f) razglasitev volilnih rezultatov v skladu s členom 20;
 - (g) odločanje v morebitnih sporih, ki lahko izhajajo iz določb te uredbe, razen v tistih, ki izhajajo iz nacionalnih določb, na katere se nanaša ta uredba.

Evropski volilni organ lahko pomaga tudi v primeru težav, povezanih z razlago list, ki jih predložijo nacionalni organi.

2. Evropski volilni organ je neodvisen in svoje naloge opravlja popolnoma v skladu s to uredbo.
3. Evropski volilni organ enajst tednov pred dnevom volitev razglasi vseunijske liste.

Vzpostavi in vodi register različnih vseunijskih list, ki jih predložijo evropski volilni subjekti. Informacije o registru so javno dostopne.

Evropski volilni organ v svojih odločitvah v celoti upošteva temeljno pasivno in aktivno volilno pravico.

4. Vsaka država članica imenuje enega člana Evropskega volilnega organa, ki je izbran izmed profesorjev prava ali političnih ved ter drugih strokovnjakov v volilnih sistemih na podlagi njihovih poklicnih odlik in ob upoštevanju uravnotežene zastopanosti spolov. Člani tega organa v ločenem glasovanju z navadno večino izvolijo svojega predsednika, podpredsednika in tajnika. Organ si prizadeva sprejemati odločitve s soglasjem. Če to ni mogoče, odloča z navadno večino glasov.

Vsi člani Evropskega volilnega organa so pri opravljanju svojih nalog neodvisni. Ne smejo zahtevati niti sprejemati nobenih navodil od institucij ali vlad ali drugih organov, uradov ali agencij. Ne smejo biti poslanci ali nekdanji poslanci Evropskega parlamenta ali nacionalnih parlamentov oziroma člani ali nekdanji člani nacionalnih vlad. Poleg tega ne smejo biti nosilci voljenega mandata, niti biti uradniki ali drugi uslužbenci katere koli institucije Unije ali katere koli evropske politične stranke ali evropskega združenja volivcev ali katere koli evropske politične fundacije.

Mandat članov Evropskega volilnega organa traja pet let in ga je mogoče enkrat podaljšati.

5. Evropski volilni organ zastopa njegov predsednik, ki v njegovem imenu zagotavlja, da se vse odločitve Evropskega volilnega organa izvajajo.

Predsednik Evropskega volilnega organa se vzdrži vsakega dejanja, ki je nezdržljivo z naravo njegovih nalog.

Če član Evropskega volilnega organa, vključno s predsednikom, ne izpolnjuje več pogojev, potrebnih za opravljanje svojih nalog, ga je mogoče razrešiti, tako da za njegovo razrešitev glasuje vsaj 3/5 članov organa, in sicer na podlagi poročila o razlogih za ta predlog razrešitve.

torek 3. maja 2022

Petletni mandat Evropskega volilnega organa se začne dve leti in pol po začetku parlamentarnega obdobja. Njegov prvi mandat se začne čim prej po začetku veljavnosti te uredbe.

Ko se mesto v Evropskem volilnem organu sprostí zaradi odstopa, upokojitve, razrešitve ali smrti, se zapolni po enakem postopku, kot se uporablja pri prvotnem imenovanju.

6. Evropski volilni organ je pravna oseba in ima potrebne pisarne, osebje, storitve in upravne podporne zmogljivosti za opravljanje svojih nalog.

7. Evropski volilni organ v devetih mesecih po evropskih volitvah Evropskemu parlamentu predloži poročilo o organizaciji evropskih volitev ter o izvajanju te uredbe in doseganju njenih ciljev.

8. Stroški Evropskega volilnega organa, vključno s prejemki njegovih članov, se financirajo z odobrenimi sredstvi iz splošnega proračuna Unije.

Odobrena proračunska sredstva zadostujejo za popolno in neodvisno delovanje organa. Predsednik Evropskemu parlamentu predloži osnutek proračunskega načrta za Evropski volilni organ, ki se objavi. Evropski parlament na predsednika Evropskega volilnega organa prenese pristojnosti odredbodajalca temi odobritvami.

Člen 29

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 30

Razveljavitev

1. Akt o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami ter Sklep Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom, kateremu je akt priložen, se razveljavita.
2. Sklicevanje na razveljavljeni akt se šteje za sklicevanje na to uredbo.

Člen 31

Klavzula o pregledu

Evropski parlament najpozneje eno leto po vsakih evropskih volitvah po posvetovanju z Evropskim volilnim organom predloži poročilo o splošnem delovanju te uredbe, ki mu po potrebi priloži zakonodajni predlog za njeno spremembo.

Člen 32

Začetek veljavnosti

1. Ta uredba začne učinkovati prvi dan meseca, ki sledi njeni potrditvi s strani držav članic v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.
 2. Države članice uradno obvestijo generalni sekretariat Sveta o zaključku svojih nacionalnih postopkov.
-

torek 3. maja 2022

PRILOGA I

TABELA – 27 DRŽAV ČLANIC EU PO KATEGORIJAH PREBIVALSTVA

Kategorije	Država članica	Prebiv. skupno
Skupina A (37,9 milijona – 83,1 milijona)	Nemčija	83 166 711
	Francija	67 320 216
	Italija	59 641 488
	Španija	47 332 614
	Poljska	37 958 138
Skupina B (6,9 milijona – 19,3 milijona)	Romunija	19 328 838
	Nizozemska	17 407 585
	Belgija	11 522 440
	Grčija	10 718 565
	Češka	10 693 939
	Švedska	10 327 589
	Portugalska	10 295 909
	Madžarska	9 769 526
	Avstrija	8 901 064
	Bolgarija	6 951 482

torek 3. maja 2022

Kategorije	Država članica	Prebiv. skupno
Skupina C (0,5 milijona – 5,8 milijona)	Danska	5 822 763
	Finska	5 525 292
	Slovaška	5 457 873
	Irska	4 964 440
	Hrvaška	4 058 165
	Litva	2 794 090
	Slovenija	2 095 861
	Latvija	1 907 675
	Estonija	1 328 976
	Ciper	888 005
	Luksemburg	626 108
	Malta	514 564

Vir: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00001/default/table?lang=en>

torek 3. maja 2022

PRILOGA II

Praktični primer vseunijske liste z uporabo skupine treh kategorij z 28 sedeži.

A1, A2, A3, A4, A5, B1, B2, B3, B4, B5, B7, B8, B9, B10, C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8, C9, C10, C11, C12 so primeri kandidatov iz držav članic po kategorijah prebivalstva.

Primer vseunijske liste		
Oddelki	Zaporedna številka	Kandidati iz
Oddelek 1	1	A1
	2	B7
	3	C7
Oddelek 2	4	B10
	5	C5
	6	A3
Oddelek 3	7	A2
	8	C3
	9	B7
Oddelek 4	10	B5
	11	C3
	12	A4
Oddelek 5	13	A5
	14	C12
	15	B9
Oddelek 6	16	A4
	17	A2
	18	B2
Oddelek 7	19	B3
	20	A1
	21	B8

torek 3. maja 2022

Primer vseunijske liste		
Oddelki	Zaporedna številka	Kandidati iz
Oddelek 8	22	C1
	23	C2
	24	B4
Oddelek 9	25	A5
	26	C8
	27	B1
Oddelek 10	28	B7

torek 3. maja 2022

PRILOGA III

Praktični primer – d'Hondtova metoda

Praktični primer: 1 000 000 veljavnih glasov, oddanih v volilnem okrožju, kjer je lahko izvoljenih 5 poslancev.

A (350 000 glasov), B (300 000 glasov), C (150 000 glasov), D (100 000 glasov), E (70 000 glasov), F (30 000 glasov)

Razdelitev	1	2	3	4	5
A	350 000	175 000	116 666	87 500	70 000
B	300 000	150 000	100 000	75 000	60 000
C	150 000	75 000	50 000	37 500	30 000
D	100 000	50 000	33 333	25 000	20 000
E	70 000	35 000	23 333	17 500	14 000
F	30 000	15 000	10 000	7 500	6 000

Tako A dobi dva sedeža, B dobi dva sedeža in C dobi en sedež.
